

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra helyben 1-80 Pengő, vidékre 2- Pengő

Japan nem lesz hűtlen a tengelyhez

Helsinki jelentette tegnap este: **Nincs orosz megsegítési szerződés**

Ukrajnára helyeződött át a harcok súlypontja

(w. j.) Ma az angol-amerikai tárgyalásoknál ismét jobban érdekli a világ közvéleményét az oroszországi harctér. Kezdve a japán sajtónál egészen a londoni doni újságokig, mind az ukrainai eseményekkel vannak tele. Ott valóban olyan harcok folynak, amelyek kegyeleműdést jelentenek az orosz óriás számára. A D-D-F háromszögben, mint ahogy a Dnyeszter-Dnyeper-Fekete-tenger közti területet hirtelen elnevezték, valóban olyan küzdelmek folynak, amelyek végső letiprásával megszabadítják Oroszországot a további szenvedéstől: a moszkvai vezérek vérfürdőkké hajszoló kancsukáitól. Miközben Ukrajnában újabb sikerek vannak kialakulóban, ismételtelen olyan hírek érkeznek, melyek szerint a belső lázadás is nő a szovjet területein. Vonatkozik ez a megállapítás elsősorban az ázsiai Oroszországra. A német sikerek föltétlenül közelebb hozzák az amerikai beavatkozást, e kérdésről azonban ma nem igen beszélnek. A hírlapok anyagát ma ezek a jelentések képezik:

Villámsikerek ígérkeznek az ukrainai harcokban

Az oroszországi front tengelysíkereinek szenzációs bejelentése csak alig két nappal ezelőtt történt meg, máris újabb sikerek hírei érkeznek. Ukrajnában három orosz hadsereget semmisített meg a lankadatlan tengelytámadások. Egy ma éjjeli jelentés szerint újabb 103 ezer hadifoglyot ejtettek ezen

a szakaszon. A zsákmány is igen nagy, 13 ezer harci kocsit, 858 ágyút és más egyéb hadianyagon kívül 5252 megrakott teherkocsit zsákmányoltak a legújabb jelentések szerint. — Olyan az ukrainai helyzet — mondja egyik jelentés, hogy itt villámsikerekre lehet számítani.

Nagysikerrel harcolnak az ukrainai olasz csapatok

Csütörtökön dobták először harcba az ukrainai arcvonalon az oda küldött olasz csapatokat. Ezekről ma megállapítják, hogy váratlan nagy sikereket értek el. Motoros egységeik mélyen behatoltak az orosz területekre. Az ugyancsak itt küzdő magyar csapatokról azt közli a hivatalos jelentés, hogy sikeres vállalkozásaik folytatódhatnak és hogy a bugmenti megsemmisítő csatákban jelentős sikereket értek el. A külön jelentések szerint a magyar csapatok újabb két ellentámadási kísérletet hiusítottak meg s tegnap még

azt is megakadályozták, hogy a bekerített orosz hadseregek parancsnokai repülőgépeken elmeneküljenek. A németek újabb három hadseregnek, mégpedig a 6-ik, 8-ik és 12-ik hadseregnek a megsemmisítéséről közölnek jelentést. — Az oroszországi harcok súlypontja — mondja egy magyarújság, — az ukrainai harcokra helyeződött át. Szmolenszk előtt sem Moszkva az igazi cél. A tengerparthoz szorított esztországi orosz csapatok most hajókon igyekeznek menekülni.

Toyoda hűségnyilatkozatot tett Rómának

A Stefani olasz hírügynökség munkatársának Toyoda, japán külügyminiszter nyilatkozatot adott. Ebben megállapítja, hogy Japán célkitűzéseivel a berlin-római tengelyhez van kötve. Tokió önmagához lenne hűtlen, ha más orientációra gondolna. Még az angolszász világ bekerítési törekvései sem szakíthatják el Tokiót a tengelytől. Japán nem nézheti és nem is nézi becsukott szemmel az angol-orosz-amerikai szerződést.

MÚLT ÉS JELEN

A Nagyszalontán időző ruszin tanítóknak.

Hol óriási fenyvek állnak a határon —
És Rákóczi lelke száll a levegőben.
Él a Mult, akárcsak itt a rónaságon —:
Késő emberöltők hűséges szívében.

S kik szent csatákon egykor egybeforrtak,
Közös Hazának igaz fiai,
A földben immár boldogan nyugosznak:
Teljesülnek végre lelkeik álmai,

Hogy letört bilincsen, zörd vihar után,
Magyar ég ragyog rá: mindig több fiára —
S Kárpát völgyeiben, Alföld áldott síkján,
Szívünk rátalál — a testvérré, barátára.

Nagyszalonta, 1941. augusztus 9.

INCZE BÉLA

Amerika nem tart Angliával

Tokiói megállapítás szerint Anglia a szíamelőtti Burmában szaporítja repülőbázisainak számát. Alzsírba azt közli, hogy tegnap London ultimátumban bázisok átadására szólította fel Sziámot. E hírrel kapcsolatban a nemzetközi sajtó megállapítja, hogy a szíami visszautasítás után bekövetkező első erőszakos angol lépésre Japán azonnal közbelép s ezzel megkezdődik az angol-japán háború. Érdekes Tokiónak az a híre, mely szerint Hull amerikai államtitkár kijelentette, hogy Sziám védelmében Amerika nem avatkozik be. Azt jelenti ez, mondják a kommentárok, hogy mint már oly sokszor, most is kiderül, hogy Amerika nem tart Angliával; legfeljebb csak addig a mértékig, ameddig saját érdekei megkívánják. — Itt jelentjük, hogy japán heves kinaellenes támadásokról számol be s azt mondja, hogy Kínában most már Anglia ellen harcol s ezért likvidálnia kell a kínai küzdelmeket. Erélyes fellépéssel erre kilátás is van. A japán blokádnak erős. Tegnap a negyedik kínai hadsereg parancsnoka arról tett nyilatkozatot, hogy nem érkezik meg az utánpótlás, Amerika, hogy növelje a kínai kitartást, most azt a hírt lánssirozza, hogy úgy ide, mint Oroszországba repülőgépen kezdi meg a hiányzó petróleumszállítást. — Itt említjük meg, hogy Helsinki azt a szenzációs hírt közli, hogy Amerika nem is irt alá megsegítési szerződést Oroszországgal. Minden megsegítési hír csak hangulatkeltési célokat szolgál.

Forradalom tört ki Mongóliában

Helsinkiből jelentik, hogy a Japán által megszállva tartott Mandzsúria szomszédságában, Mongóliában forradalom tört ki. A forradalom vezetőinek már az első nap sikerült kiszabadítaniuk az ide nagyszámú deportált politikai foglyokat. Ez a sikerük döntötte el mozgalmuk sorsát.

A nép mindenütt csatlakozik hozzájuk. A japán területek határára itt felsorakoztatott orosz csapatok egy része is már a lázadókhoz csatlakozott. Ígyképpen, még kilátás van arra is, hogy Japán helyett maguk az oroszok oldják meg az itteni orosz kérdést.

Nyugati győzelem

A német és szövetséges hadak gigászi küzdelme
Ami a híradók még nem mutattak. Zsákmányolt
angol-francia felvételek. LUCE-híradó.

Ki kit akar becsapni?

Angliát, Oroszországot és Amerikát csak részletcélok kötik össze

Valóban sajátságos triumvirátus az, amellyel Németországnak most dolga akadt: Anglia, a Szovjetunió és az Egyesült Államok. A már megsziligonyzott cápa szövetség a hatalmas medvével, a háttérben pedig ott gubbaszt a kopasznyaku kondorkeselyű, hogy amint a küzdelemnek vége, nyomban rávesse magát a legyőzött hullájára.

A cápa (Anglia) és a medve (Oroszország) példája nem éppen új keletű, azonban ennyire időszerű és találó, mint ma, nem volt még sohasem. Egészen más élet-körülményeik ellenére is félreérthetetlenül érzékeltetik a kettőjük között lévő természetes ellenséges viszonyt.

Igy történt, hogy a „melegvizű tengerek” után oly epedve vágyakozó Oroszországnak Anglia készséggel adott szabadkezet arra, hogy érdektérületeit Perzsia, Dél- és Kelet-Ázsia, valamint Észak irányában kiterjessze, csupán azért, hogy ezzel az India felé vezető úttól távolítsa.

Az orosz politika tulajdonképpen nagy nemzeti célja már Katalin cárnő óta Konstantinápoly és a Földközi-tengerhez vezető út volt. 1877-ben, a törökök felett aratott győzelem után, valóban nagyon kevés választotta már el Oroszországot nemzeti vágyalmának megvalósításától, amikor a Dardanellák előtt hirtelen megjelent az angol flotta és megállást parancsolt az oroszoknak. Anglia ezért a „szívességet” Ciprus szigetét kapta meg jutalmul, melynek birtokában lényegesen megerősíthette helyzetét a Földközi-tenger keleti felében. A világháború előtt azonban, hogy az orosz mamuthadsereget Németország ellen felvonulathassa, mindezek ellenére nemcsak Konstantinápolyt és a Dardanellák ígérte oda Anglia Oroszországnak, hanem kész volt ráadásul még az egész európai Törökországot, néhány szigetcskét, valamint a kisázsiai parton egy jelentős földszávsávot is odaadni. Ezzel szemben viszont Oroszország arra kötelezte magát, hogy jóindulatu magatartást tanúsít majd Angliának Perzsiát, Mezopotániát, Haifát, Egyiptomot és a német gyarmatokat illető igényével szemben. Mikor azután Oroszországban a bolsevista kormány vette át az uralmat, Anglia számára is itt volt az alkalom, hogy Oroszországnak tett titkos ígéretei alól önkényes módon feloldja magát. Anglia ettől kezdve a bolsevisták ellenfeleit támogatta, akik semmiképpen sem voltak hajlandók Németország elleni kilátástalan harcot folytatni. A cápa és medve közötti viszony ismét a régi és természetes lett. Titokban, de minden pillanatban ugrásra készen lestek egymásra.

Egy pillanatra sem gondol egyikük sem arra, hogy becsületes fegyvertársak legyenek. És éppen úgy, mint ahogyan Angliát és Oroszországot, az Egyesült Államokat is rejtett szándékok és hátsó gondolatok vezették ebben a valóban sajátságos hármasszövetségben... Mind a hárman alkalmi üzletre társultak: a kizsákmányoló uralmi rendszerüket veszélyeztető és a világ valamennyi nemzetének szabadságáért őszintén

küzdő Németország elpusztítására.

Nem marad titok, hogy az Egyesült Államok már a világháborúban is ugy igyekezett politikáját irányítani, hogy Németországnak, amely versenyképességével sokat ronthatott volna Amerika „jóüzletén”, teljes győzelmét megakadályozza, anélkül azonban hogy ebből Angliának több haszna származzék, azon felül, hogy az USA-val szemben fennálló adóságait nehézség nélkül kifizethesse; mert hiszen Németország után Anglia volt a legkomolyabb versenytárs, annak ellenére, hogy egy amerikai közgazdasági nagyság egyizben joggal jelenthette ki: „Anglia lassacskán egy függő viszonyban lévő terület

rangját fogja betölteni, amely kénytelen az Egyesült Államokat, ahonnan békében élelmét kapja és amelynek segítsége nélkül nem tud háborúban helyt állni, létének házisként tekinteni.”

Az amerikai keselyű ez alkalommal sem szeretne sokat kockáztatni, de minden intézkedést megtesz, hogy a zátonyra került cápat felfalja. Erre annál inkább is meglehet a hajlandóság, mert tudja, hogy Anglia 1918 után minden erejét arra fordította, hogy az uniótól való függőség alól felszabítsa magát és ezzel valóban biztosítsa magának a világ uralmát. A Japánnal való szövetség csak ez a cél magyarázza.

A kérdés, hogy ki kit akar becsapni, ezután már magától megoldódik. Alkalmi részletcélok ideiglenes közössége nem olyan alap, amely a nagy természetadta ellentétet a háttérbe tudná szorítani. (M. N.)

Szeptemberben féláron lehet Budapestre utazni Az Őszi Vásár megtekintésére

Budapestről jelentik: Ebben az évben az eddigieknél jóval szélesebb keretek között tartják meg Budapesten az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásárt. A városligeti óriási lparcsarnok már nem győzi befogadni a rengeteg kiállítót és ezért hatalmas nagy pavilonokat is építenek az lparcsarnok köré. A kiállítók jelentkezését is már csak augusztus 15-ig fogadják el, de ezek közül is leginkább csak azokat, akik háziipari cikketek óhajtanak a vásárra hozni. Az Őszi Vásár szeptember 4-én

nyílik és 15-ig tart. A Vásár látogatói féláron utazhatnak Budapestre, ha a vásári Utazási Igazolványt megszerzik maguknak. Az igazolvány tulajdonosa már szeptember 1-től igénybeveheti a féláru utazási kedvezményt és még a Vásár bezárása után is 3 napig Budapesten tartózkodhat. Az Utazási Igazolványok árusítását szerte az országban mindenfelé már ezen a héten megkezdik és ilyen igazolványt bárki szerezhet magának.

Gazdasági iskolát és földkutató intézetet kap Nagyszalonta

Egy értesülésünk szerint Nagyszalonta városa gazdasági iskolát és földkutató-intézetet fog kapni. Sem arról nincs biztos értesülésünk, hogy a gazdasági iskolák mely válfajához fog tartozni az itt fölállítandó intézet, sem pedig azt nem mondja meg információnk, hogy mikor fognak megnyílni ennek az iskolának a kapui. E részletkérdésre vonatkozó választ hétfői számunkban minden bizonyal módunkban áll majd közölni olvasóinkkal.

Addig is nagy általánosságban megállapítjuk, hogy a gazdasági iskolának a vidéken való szaporítása földművelésügyi kormányzatunknak egyik fő törekvése. Jól képzett kisgazdatársadalom nevelése ezeknek az iskoláknak a célja. Ide s tova 15 ik esztendeje már annak, hogy Magyarországon évről-évre szaporítják ezeknek az iskoláknak a számát, de, hogy Nagyszalonta máris hozzájut egy ilyen intézethez, az szinte meglepő. Nevezetesen az anyaországban számtalan mezőgazdasági lakosságú város már évek óta harcol egy-egy ilyen iskoláért s most Szalonta ezt ugyiszólván márólhónapra megkapja. — Ugy véljük, főlősleges az iskola fölállításának jelentőségéről beszélnünk s ehelyett csak anyit állapítunk meg, hogy ennek az

iskolának itteni felállítására szép jövőt fest városunk elé, mert mint azt az anyaországi eredmények mutatják, egy ilyen iskola közelében az egész vidék arculata megváltozik s az észszerű mezőgazdasági termelés bevezetésével az életnivó észrevehető lépésekkel halad a jobblét felé.

A földkutató-intézet a talaj termőképességének tanulmányozásával fog foglalkozni. A termelés eredménye szempontjából nem közömbös ugyanis, hogy a gazda ismeri-e, vagy nem földje minőségét. Ez az intézet ezt fogja megállapítani a környék minden dűlőjében...

Tisztelettel értesitem Nagyszalonta és vidéke közönségét, hogy

a mezőgyaraki gyógyfürdőt megnyitottam.

A fürdő épülete és kádjai teljesen át vannak alakítva és így a legkényesebb igényeket is kielégítik. Hideg és meleg ételek, italok, cigányzene Szíves pártfogást kér, tisztelettel;

Domján István tulajdonos

Nyomatott a kiadótulajdonos,
Gaál Sándor könyvnyomdájában,
Nagyszalontán-Toldi-tér 15. sz. alatt.
Telefon : 60.

Többtermelés!

A háborús viszonyok megkövetelik a mezőgazdaságtól, hogy minden erejét megfeszítve, a legnehezebb körülmények között is a lehető legjobb eredménnyel termeljen. Emellett természetesen nem szabad megelégedni azokról a jelentős feladatokról, amelyek a háborút követő időkben a mezőgazdasági termelésre hárulni fognak s amelyeknek bizonyos értelemben megintcsak háborús jellegű lesz. Azzal ugyanis számolni kell, hogy az európai újrajröndezésben a mezőgazdaság kénytelen lesz alkalmazkodni a megváltozott helyzethez. Bármilyen történet is a tengereken túl, az bizonyos, hogy Európa nem teheti ki magát a konjunkturák örökös hullámzásának és az ezzel együttjáró veszedelmeknek. Ebből pedig az következik, hogy a háború utáni időkben minden ország igyekezni fog mezőgazdaságának hozamát növelni és így bizonyos észszerű korlátokon belül megvalósítani az európai ön-ellátást.

Manapság, amikor annyi szó esik reformokról és a termelés átalakításáról, érdekes módon inkább az átalakulásnak azok a részletei vannak előtérben, amelyekkel politikai népszerűséget lehet szerezni. Sokat hallunk munkabérről, földosztásról, de vajmi keveset arról, hogy a jobb szociális és gazdasági helyzet legfontosabb előfeltétele a hozam növelése és mind újabb területek bevonása a termelésbe. Pedig a termésátlag növelésének és a termőterületek kiterjesztésének óriási

lehetőségei vannak.

Német adatok szerint például egyedül Franciaországban 5-6 millió hektár szántóföld fekszik paragon, holott mindez bevonható lenne a termelésbe és nagyban csökkentené a sűrűn lakott ország ellátási gondjait. Összehasonlításképpen megjegyezzük, hogy az Erdély nélkül számított Magyarország egész szántóföld területe 5-6 millió hektár. Az egyébként magas kultúrájú Franciaországban tehát hazánk egész mezőgazdasági területének megfelelő föld fekszik paragon, vagyis másszóval idegen földről származó behozatal nélkül Franciaország mai népességénél 10-15 millió lélekkel többet is el tudna tartani.

Hasonló a helyzet sok más országban is. Tehát céltudatos és európai látókörű termelési politikával Európa egyszersmindkorra megmenekülhetne az éhínség veszedelmeitől. De nemcsak az újabb területek bevonása, hanem a terméshozam növelése is beláthatatlan lehetőségeket tartogat az emberiség számára. Ha meggondoljuk, hogy például Lengyelországban a búza és a rozs termésátlaga csak fele a németországinak és elég alacsony a többi keleteurópai ország között hazánk termésátlaga is, akkor nyilvánvaló, hogy a jobb és egészségesebb, vagyis emberségesebb társadalmi és gazdasági berendezkedés legfőbb tényezői a termelés növelésében keresendők. A jelszó tehát az új Európában is elsősorban és mindig a többtermelés lesz Sz. N.

NEHÉZ munka után...

semmi sem üdíti fel jobban elcsigázott tagjait és semmi sem biztosít nyugodtabb pihenést hozó álmot, mint a valódi

DIANA

s ó s b o r s z e s z,

ha bedörzsöli vele fáradt, kimerült tagjait, lemossa vele verítékes, izzadt bőrét.

Fáradsága egy csapásra eltűnik, szervezete felfrissül, vérkeringése pezsgésbe jön, étvágya fokozódik.

Próbálja meg, hogy különösen a nagy nyári melegben, milyen pihentnek és fiatalosnak fogja érezni magát, ha tanácsunkat megfogadja.

A valódi DIANA sósborszesz mindenütt kapható!

Jelenlegi árak:

próba	eredeti	közép	nagy
p a l a c k			
70 f.	1.20 P.	3.50 P.	6.40 P.

nek korona-diadémja is, amely mérhetetlen értékű, továbbá egy értékes briliánsgyűrű, amelyet Maria Feodorovna volt anyacárnő ajándékozott Rasputinnak. Newyorki pénzügyi körökben, ahol az ékszerek átszállítása nagy szenzációt keltett, a felé a nézet felé hajlanak, hogy a Kreml urai ezeknek a drágaságoknak biztonságba helyezésével tőkét akarnak letétbe helyezni arra az esetre, ha külföldre menekülni kénytelenek.

Moszkva, a cárok mesevárosa

Ma lángtenger és romhalmaz a város

Moszkváról és a Kremlről mondja egy ősrégi moszkvai közmondás: „Moszkván keresztül vezet az út a Kremlbe, a Kremlen keresztül pedig a mennybe”.

A született moszkvai szent városnak tekintik Moszkvát. A forradalom előtt ugyanis a cárok bizonyos mértékben egyesítették kezükben a császári-világi és a pápai szellemi hatalmat. Ebben az értelemben beszélünk a moszkvai „Cesaropapizmus”-ról.

A város Kiev utódja, amelynek nagy jelentőségét és gazdagságát nemcsak a tatárbetörés, hanem a kereszteshadjáratok is alaposan megfázták.

A Földközi tenger lépett a régi folyami közlekedés helyére.

Kijevtől északra, ahol a Moskva folyó hajózható volt, alakult ki a szörme, só és fahéjkereskedelempontja Moszkva. A Moskva folyó az Okaba torkollik, amely viszont a nagy Volgának mellékfolyója.

Moszkva már a legrégebbi időkben is nagyszerű karavánútak középpontjában helyezkedett el, ahonnan vezettek a szélrózsa minden irányában az útvonalak. Moszkva központi forgalmi helyzetét akkor is megőrizte, amikor a kiépített közlekedési vonalakat vasúttal helyettesítették.

Moszkva a Szovjetunió legnagyobb vasúti csomópontja.

Az utóbbi időkben a bolsevisták újból visszatértek a vízi közlekedéshez, amely régebben oly nagy szerepet játszott a forgalomban. Moszkvát ma csatornák kötik össze a Keleti-, Fekete-, Fehér-, Jeges Tengerrel és a Káspi Tóval. 1935-ben Vorosilov azt a kijelentést tette, hogy a jövő Moszkvája

öt tenger kikötője és átrakodó helye lesz.

Moszkva városa a hasonló nevű folyó két oldalán elterülő hét dombon épült fel. A folyó erősen kanyarogva halad át a házrengésen. A világháború előtt öt városrészt különböztettek meg, amelyeket falak vagy boulevard választottak el egymástól: a Kreml, amely egy 43 méter magas, szabálytalan háromszög alakú épülettömb, két km. kerületi dombon fekszik. A Kitai-Gorod, eredetileg tatár város, a kereskedelem, bőr és más nagy áruházaik színtere, majd a Bjely Gorod, a „fehér város”, amely pompás épületeivel a város legelőkelőbb része volt, továbbá a „földvár”, ahogy régebben a területén fekvő földhullámokról elnevezték. Végül nagyszámu

munkáselővárosa, ahol elsősorban textilgyárak működtek, ma már azonban minden iparág képviselteti magát.

A bolsevista Moszkvát tíz „Rayon”-ba osztották be. A központi szovjetbizottságok számára amerikai stílusú óriási palotákat emeltek. Moszkva „Anyácska” lakossága 1912-től 1939-ig 1.6 millióról 4.14 millióra emelkedett.

Sanfranciscói jelentések szerint Vladivosztokot át odaérkezett a volt cári család koronaékszereinek egy része. A gőzöst, amely a Romanovok kincseit Amerikába szállította, útjának nagyobb részén egy amerikai romboló kísérte. A tekintélyes vagyont kitevő drágaságoknak felhasználásáról jólértesült körökben mély hallgatásba burkolóznak. Egyelőre tehát nem lehet tudni, hogy vajjon a szovjetkormány ezeket az értékeket áruba akarja-e bocsátani, vagy csupán amerikai bankok páncélkamráiban akarja-e biztonságba helyezni. Az ékszerek között van Alexandra utolsó cárnő-

Eddig két külföldi zsidót távolítottak el Nagyszalontáról

Két héttel ezelőtt a Külföldiek Ellenőrző Országos Központi Hatóság intézkedésére két eddig Nagyszalontán élt külföldi állampolgárságú zsidó eltávolítását fogadtatott a nagyszalontai rendőrség. Az egyik Manasz Imre pékmester volt, a másik pedig Engel Hermann kereskedő. Egész mostanáig tartotta magát az a hír, hogy további ittartózkodásukat mégis csak újból engedélyezni fogják. Most arról értesítenek bennünket, hogy ilyesmiről szó sem lehet. A két kiutasítottat illetőségi helyükre toloncolták.

E hírrel kapcsolatban jelenthetjük még, hogy az ilyen kiutasítások országos jelle-

gűek s utolér minden nem magyar állampolgárságú zsidót. Az eddig kiutasított két zsidón kívül még van Nagyszalontán hasonló helyzetben lévő külföldi állampolgárságú zsidó.

Az egész ország területéről eddig közel 12 ezer galíciai zsidót távolítottak el. A kiutasításokkal kapcsolatban fővárosi újságközlmények megállapítják, hogy a magyar állampolgársággal rendelkező zsidók is örülnek ezeknek az intézkedéseknek, mert azt tartják, hogy a zsidórendelet szigorításának jelentős okai voltak az ittartózkodó és asszimilálódnak nem akaró galíciai zsidók.

Értesítés!

Értesítjük Nagyszalontát és vidéke n. é. közönségét, hogy

cipésműhelyünket

egyesítve a Toldi Miklós-tér 1 sz. alatt (Pápay-ház) **megnyitottuk.** Kérjük a mélyen tisztelt közönség szíves pártfogását. — Tisztelettel:

Tóth József és Bondár Sándor

cipésmesterek.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a Központi kávéház mellett a Schilling-féle házban, Toldi-tér 19. szám alatt **kalap- és sapkaüzletet** nyitottam. Kész kalapok és sapkák állandóan raktáron. Kalaptisztítást és javítást olcsón vállalom. Szíves pártfogást kér, tisztelettel: **TÓTH SÁNDOR**

A SZALONTAI ARANY-MUZEUM

Irta: KÖRÖSI NAGY LAJOS

Kilenc év múlva 100 esztendeje lesz, hogy a szalontai jegyző egy borongós napon, mikor a nap már lemenőben pihent a város csonka tornyán, így énekelt:

Nagyszalonta nevezetes város,
Mégsem olyan nevezetes már most,
Mint mikor volt szabad hajdúfészek,
Benne lakván háromszáz vitézek.

1850-ben ennek a sóhajtnak 244 esztendőt kellett visszafelé szállnia, hogy elérjen 1606-ba, amikor Bocskay István, Isten kegyelméből Magyarország és Erdély fejedelme, a székelyek grófja 300 hajdu vitézének adományozta a romban heverő Kölesér városát, a 300 vitézt valódi és kétségtelen nemesnek nyilvánította és ennek jelvényéül olyan címert adományozott nekik, melyben a császári sas megtépázva védekezett a magyar törvényekért és vallásszabadságért harcoló szalontai orosz-lán karmai ellen.

De beszéljen maga az adománylevél:

„Igaz és teljes nemességük jelvénye legyen két egyenlő részre osztott katonai pajzs. Egyik fele fehér, a másik vérszínű. Fehér részében levő borzas sörényű, dühös oroslán, a vérszínű részén kiterjesztett karmaival védekező sas jobb szárnyának tollait tépi. Jelképezi ez Isten kegyelme által adott azon győzedelmünket, mikor a császár sasos zászlókkal ékesített seregét oroslános zászlóink alatt harcoló katonáink megszalasztották.”

Ezzel a nemesi levéllel tarsolyukban letelepedő köleséri hajduk kisdéd csapatából alakult ki 244 esztendő könnyes és véres forratagában Nagyszalonta polgársága. Így érthető, hogy 1850-ben a szabadságharcban lelkiileg megsebzett szalontai jegyző városa nevezetességét a városalapító hajduk által durván összerakott Csonkatoronyban látta

Áll a torony mint valami Babel,
Rajt az idő nyomtalanul jár el.

Rácsap olykor — hanem azt se bánja —
A menydörgős menykő buzogánya.

Ez volt a helyzet 1850-ben. Az idő azonban nem állt meg ennél az évnél sem és íme 91 esztendő múlva azt állapíthatjuk meg, hogy az a torony ma is Nagyszalonta legnagyobb nevezetessége. Nem azért, mert a hajdu vitézek dicsőségét hirdeti, hanem mert itt van elhelyezve Magyarország legcsodálatosabb és a maga nemében egyedül álló mauzóleuma, mely a magyar epika fejedelmének nem a porhüvelyét, hanem a szellemét tartja fogva az utódok okulására.

Feltesleges itt elmondani, hogy a Csonkatoronyról verselő Arany János jegyző úrból miként lett a magyar epika fejedelme, de az nem annyira ismert, hogy Nagyszalonta miként teremtfette meg Arany János számára azt az emléket, melynek párját az egész világon hiába keressük. A következőkben Debreceni István adatai alapján ismertetjük a szalontai Arany-Múzeum történetét.

A szalontai Arany-Múzeum története az Arany János temetése után való nappal kezdődik. Midőn a szalontaiak a temetésről hazafelé mentek, már útközben arról beszélgettek, hogy a nagy költő emlékét emléktárgyaiból berendezett „Arany-szoba”-val és a szülőház telkén berendezett „Arany-kisdédóvó”-val kellene megörökíteni. 1882 november 12-én a Főnagyszalonta orsz. képviselő által összehívott értekezlet megalakította az Arany-Emlékbizottságot, amely nyomban országos gyűjtést indított. A költő özvegye a szalontai határban lévő 8 hold földjét ajándékozta a bizottságnak. Arany László pedig 1885 április 8-án a berendezendő Arany-szobának ajándékozta apja szobájának bútorait, ruháinak és könyvtárának egy részét.

Igy jutott el Nagyszalonta odáig, hogy berendezhette az első Arany-szobát a gimnázium épületében, annak a teremnek a helyén, ahol Arany János 1831–1833-ban praeceptor korában tanított. Ezt az első kis múzeumot 1886 június 6-án nyitották meg.

De ez a hely nem volt végleges. Végso cél gyanánt az lebegett a bizottság előtt, hogy megszerzi a Csonkatornyot, mely a

hajdu ősök vitézi tetteit hirdeti az utókornak s melyet Arany megénekelt. Az eszme megvalósításával anyagi okokból várakozni kellett, de 1893-ban végre 30.000 K-ért megvásárolták. A régi Arany-Emlékbizottság egyesületté alakult és két nagyszögű adományt is kapott, s így a régi célt is elérhette és megvalósíthatta. Az egyik ugyanazé volt, aki az első Arany szobát megalapította: Arany László, a másik Bihar vármegyéé.

Arany László előbb lépéseket tett, hogy a Csonkatorony az országos műemlékek közé felvétessék, majd megkísérelte megnyerni a Műemlékek Orsz. Bizottságának támogatását. Midőn egyik sem sikerült, elhatározta, hogy a saját költségén fogja helyreállíttatni. Gyalus László építész tanárral tervet és költségvetést készíttetett. A terv végrehajtását azonban már nem érthette meg 1893 augusztus 1-én meghalt. Hogy mégis felépült a torony, elsősorban özvegyének köszönhető, aki férje akaratához híven az építéshez szükséges 8000 K-t a bizottság rendelkezésére bocsátotta.

Bihar vármegye viszont 1899-ben 10.000 K-t szavazott meg az egyesület céljára. A régi Csonkatorony Gyalusnak a vajdahunyadi vár motívumaiból szerkesztett terve szerint hegyes sisaktetőt kapott, egyébként azonban megmaradt a régi alakja. Belülről négy emeletre osztották s az emléktárgyakat átköltöztették a régi Arany-szobából, ahol 14 évig őrizték.

A megnyitás nagy, országos ünnepély keretében 1899 augusztus 27-én történt meg. Azóta a Csonkatorony nagyobb változásokon csak külsőleg ment keresztül. Díszes kaput s fölé őrizt nyert: a költő művészi szobrát. Az egészet Sirobi tervezte, magát a szobrot a felügyelete mellett tanítványa: Kolozsvári Szezsák Ferenc mintázta. Az átalakítás, díszítés és a szobor — sóskuti kőből — 13.000 K-ba került. Különböző akadályok miatt csak 1907 nyarára készültek el a munkálatok. A leleplezés szeptember 15-én volt, midőn Arany emléke harmadszor tette országos ünnep színhelyévé Nagyszalontát.

A szobor leleplezésétől a világháború kitöréséig letűnt hét esztendő alatt a nagyszalontai Arany Emlék Egyesület megkezdte a másik cél megvalósítását, az Arany-kisdédóvoda felállítását. E célból megvásárolta Arany

János szülőházának a telkét és a rajta levő épületet. Az elgondolás az volt, hogy ahol a nagy költő bölcsője ringott s ahol ő gyermekéveit játszadozva töltötte, kis gyermekek játsszának mindig; ahol ő beszélni megtanult, a szülőváros legapróbb hajtásai ugyanott tanulják meg szépen beszélni azt a nyelvet, amely legzengőbben Arany János ajkán hangzott.

Ez az elgondolás méltó kiegészítője lett volna a Csonkatorony múzeummal alakításának, de jött a világégés, majd a román uralom 22 esztendő éjszakája és így az Arany János emléket őrző óvoda megvalósítása még ma is csak cél, amely azonban Nagyszalonta kegyeleje révén immár a megvalósulás előtt áll.

A román uralom két évtizede alatt a múzeummal alakított Csonkatorony ugyanaz volt, aminek hajdu-építői szánták: Strázatorony, ahol Arany János emléke virrasztott a város álmatlan éjszakái felett. A megriadt és tanácstalan magyarok ide jártak történelmi levegőt szívni, Arany János emlékéből merítették hitet és kitartást. A város főteréről ide menekült a Kossuth-szobor is, hogy itt várja meg a hajnalt, mely 1940 szeptember 6-án virradt.

Ezzel ismét új korszak kezdődött a Csonkatorony és Nagyszalonta életében. A város immár a legjobb úton van, hogy nemzeti zárandokhellyé legyen, melyet életében legalább egyszer minden magyar fölkeres, hogy lássa a csodát, a várost, amelynek történelmi levegőjében egy meztlábos parasztyerek a magyar epika fejedelmévé serdült, a tornyot, amely Szalonta nagy fiának és ezzel a magyarságnak örök életét hirdeti.

Tisztelettel értesitem Nagyszalontát és vidéke közönségét, hogy a Budapesti alakult Hombár által engedélyezett és a Nagyvárad Malom- és Ipartelepek R. T.-vel szerződött, ennek a malomnak a részére

terményt korlátlan mennyiségben vásárolok

a termény beszállításához zsákok, pénzt kölcsönzök

Hegedüs Károly

Gömbös Gyula-u. 12.

A szalontai rendőrség nem engedélyezi a tűzharcosok alakuló ülését sem

A „Nagyszalontai Az Ujság” hétfői számában közölt az a közleményünk, mely arról számolt be, hogy a nagyszalontai rendőrség nem engedélyezte a város által rendezni kívánt OTI-előadást, visszhangot keltett a fővárosi és vidéki sajtóban is. A Magyar Tudósító, fővárosi hírügynökség közlése alapján foglalkoznak az ügygel a lapok. Hangsúlyozzák, hogy noha itt fölvilágosító előadástól lett volna szó, a rendőrség arra való hivatkozással, hogy gyűléstiltalom van, az előadást nem engedélyezte. Most újabb rendőrségi tilalomról számolhatunk be.

Arról volt szó — miként azt különben jelentettük — hogy a tűzharcosszövetség nagyszalontai tagozata holnap — vasárnap — akarta megtartani alakuló ülését. Ezt a szándékot a szervezők annak rendje és módja szerint bejelentették a rendőrségnek; azonban ezúttal is, mint a város OTI-előadás esetében, a rendőrség arra az álláspontra helyezkedett, hogy gyűléstiltalom lévén, az alakuló ülés nem tartható meg. Ugy erre, mint egyéb körülményekre való tekintettel az alakuló gyűlést előkészítő tűzharcosbizottság az alakuló ülésnek szeptemberre való kitolását határozta el.

— A váradiai részvétele is biztosabb lesz így — informálták az előkészítő bizottságot azok, akik Váradon jártak és a szövetség váradai tagozatával tárgyaltak.

Az előkészítő tűzharcosbizottság egyébként úgy döntött, hogy az alakuló ülés napján fogják megrendezni az újabb tagavató-ünnepséget is s ezalkalommal népnépszerűséget is fognak rendezni.

A szalontai tagozatnak egyébként budapesti vendégeik is voltak. Ezek az országot járva Szalontára azért látogattak el, hogy a tűzharcos jogokról szóval tájékoztassák a bajtársakat. A budapesti vendégek hangsúlyozták, hogy minden háborútjárt egyének saját jólfelfogott érdeke a tűzharcos szövetséghez való csatlakozás. A tűzharcosoknak törvényszabta jogaik vannak. Ezek élvezését azonban csak azoknak biztosítják, akik tagjaik a szövetségnek. A leigazolás határidejét is törvény szabja meg. Nagyszalontán legkésőbb december 31-éig mindenkinek le kell igazolva lennie, hogy a tűzharcos törvény jogait élvezhesse. A szövetségnek való azonnali jelentkezés tehát mindenki érdeke, aki frontot járt.

— Hogy csak egyebet ne említsünk — mondták a budapesti vendégek — az igazolt tűzharcosoknak 30 százalékos adókedvezményt is biztosít a törvény. Ez a kedvezmény viszont még azokat is kell, hogy érdekelje, akik e pillanatban még nem adóízetők. Nevezetesen államéletnek oda fejlődik, hogy előbb-utóbb mindenki adófizetővé lesz s ha valaki most elmulasztja tűzharcosigazolását, később azt nem pótolhatja.

Itt említjük meg, hogy szalontai viszonylatban az adóhivatal már a mostani adókiutésnél figyelembeveszi a tűzharcos minőséget.

Arany, ezüst ékszereket, törött aranyat veszek, becserélek Orendi Lajos ékszerész. Hitler Adolf-u. 5. 62—0

A HŐMÉRSÉKLET

reggel 7 órakor 15, délben 25 fok volt

Holnap: vasárnap

augusztus

10

Kat. Lőrinc
Prot. Lőrinc

— **Negyvenhat éves korában lett gyakornok...** A hivatalos lap közli, hogy Bereczki Sándor, a belügyminiszter a nagyszalontai adóhivatalhoz gyakornokká nevezte ki. Bereczki Sándor ismerik Szalontán. Tizenhárom évet töltött a vasut szolgálatában, s a román megszállás volt az oka annak, hogy megvált a vasuttól. Most 46 éves korában nyílt alkalma arra, hogy újra kezdje. Gyakornok lett a volt államvasúti főtiszt... Szomorú korunk így fiatalítja meg az „öregeket“... s ezért elmondhatjuk, hogy szomorú korunk talán mégsem produkál szomorú dolgokat.

— **Ötven éves a Blockner-hirdető.** A budapesti Blockner-Hirdetőiroda most ünnepli alapításának 50-ik évfordulóját. Fél százados múlt ez a kereskedelem és ipar szolgálatában. Ezt szolgálta így hosszú időn át a Blockner-cég s utján tovább akar haladni. Jubileumának bejelentőjében ezeket mondja: „Bizalommal és töretlen munkakedvvel folytatjuk tovább is utunkat a a magyar publicitás szolgálatában“.

— **Ellenállhatatlan varázs.** Az olvasók tízezreit szuggesztív erővel vonzák a verhetetlenül érdekes Pengős és Felpengős Regények, amelyek most megjelent kötetei igazolják az ellenállhatatlan varázst. Patrick Pengős kötete, „A kilencedik látogató“ a detektív regények sokadalmától elütő, bizarr olvasmány, amelyben kulminál a merész képzelet. Az új Felpengősünk közül Woodhurst regénye, „Bessy újra leány lesz“, a Vadnyugat kalandjai közepe egy érdekes női alakot mutat be, aki maga bűvös szépség, de hadat üzent a szerelemnek. Mac Donald „Mexikói aranytálér“ a egy rejtélyes kincsért folyó küzdelem izgalmaiba ragadja magát az olvasót. Az augusztus közepén megjelenő Pengős kötet: „A diplomás indián“ a nagyszerű Zane Grey költészetének sok ezer híve számára hozza egy monumentális regény tiszta élvezetét.

— **GYOMOR-, BÉL-, MÁJ ÉS ANYAGCSEREBETEGEK** szívesen isznak reggelenként felkeléskor egy-egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert ennek hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát!

— **A szovjetlekvár már odaégett a népszerű „Drótkéfe“** e heti számában, amely tele van sikerültnél sikerültebb aktuális tréfával. A jóízű órácskát most is biztosítja az olvasónak.

— **Akar Ön egy pengőért autót nyerni?** Akkor vásároljon néhányat a hetényi ref. egyház által kibocsátott sorsjegyek közül. Egy szegény felvidéki magyar református egyház, amely nagyon nehéz anyagi gondokkal küzd, nyújtja segítségért felénk a kezét, hogy kistemplomát felépíthesse. A segítséget nem adomány formájában kéri, mert egyes gyárak és vállalatok által adományozott tárgyak lehetővé tették azt, hogy ez a kis egyház tárgysorsjátékot rendezhessen. A nyerési esély minden sorsjegy tulajdonosra fenn áll és a nyerménytárgyakhoz képest a sorsjegyek oly olcsók, hogy mindenki számára hozzáférhetők. Egy sorsjegy mindössze egy pengőbe kerül. Nagyon szeretnénk, ha ennek a kis egyháznak a kérése megértésre talál. Sorsjegyek a ref. felkészí hivatalban kaphatók.

Felülvizsgálják a szálloda jogügyi helyzetét

Nagyszalonta egyetlen szállodája a Központi Szálloda, amely Ellmann Lajos tulajdona.

Ennek a szállodának a jogügyi helyzete sincs tisztázva — közlik velünk. — Van ugyanis egy miniszteri rendelet, melynek értelmében 30 kilométeres zónában zsidó nem lehet szálloda tulajdonosa. Miután Ellmann Lajos ilyenképpen nem tarthat szállodát — mint

értesülünk — rövidesen sor kerül a Központi Szálloda jogügyi helyzetének tisztázására is.

E hirdetésünk kapcsán megemlítjük, hogy — információink szerint — a környéken már mindenütt végrehajtották annak a miniszteri rendeletnek az utasítását, amely nem engedi meg, hogy zsidó tulajdonosa legyen egy szállodának.

A nyilas párt szerda esti vacsorája szóbakerült a tüzharcosok között

Beszámolt a „Nagyszalontai Az Ujság“ arról, hogy Szálasi Ferencnek a Nyilas Párt vezérének szerda esti szalontai látogatása során, a helyi tagozat pártvezetőségi értekezlete után, a vendégek tiszteletére Bödi Endre vacsorát adott. A vacsorán Szálasi és kíséretén kívül résztvett a helyi tagozat vezetősége is.

Ennek a vacsorának az ügye tüzharcos körökben élénk megbeszélések tárgyát képezte. Többen ugyanis annak a felfogásnak adtak kifejezést.

Tisztelettel értesitem a t. gazdaközönseget, cséplőgéptulajdonosokat és vámmalmokat, hogy az Agrár-Industria R.-T. budapesti „Hombár“ főbizományos képviselőjében a helybeli közrakláránál

búzáat és más terményt

minden mennyiségben vásárolok

A gazdaközönség érdekeit szem előtt tartva be rendezkedtem arra, hogy a közraktári telepen az átvételt a lehető legkényelmesebben és késedelem nélkül, az arra vonatkozó hivatalos rendelkezések legpontosabb betartásával bonyolítsam le. — Kérem a t. gazdaközönség szíves pártfogását. — Tisztelettel:

TÓTH ANDRÁS

Nagyszalonta, Rákóczi-ut 4.

hogy tüzharcos nem vehet részt a „nyilas párt“ politikai mozgalmában, mert azt nagy általánosságban szélsőségesnek minősítik. Értesülésünk szerint még indítványt is akartak tenni, hogy — a tüzharcos szövetségben — Bödi ellen a vacsoraadás miatt fegyelmet indítsanak. Bödi ugyanis tüzharcos. Fe-

gyelmi indításra azonban sor nem kerül, mert e pillanatban a „nyilas párt“ ot olyannak tartják, melynek sorsa felől a kormánynak kellene döntenie, ha annak működése a közrend, vagy állambiztonsági szempontból kifogásolható volna. Hasonló címen sok „nyilas“ ellen indítottak már eljárást, de a pártot magát — miután annak felelőssége eddig nem volt megállapítható — nem tartják olyannak, amelyben való tagságért tüzharcost felelősségre lehessen vonni. — A fontos csak az, hogy tüzharcos ne vegyen részt a nyilaspártiak köréből időről-időre kiinduló, zavartkeltő mozgalmakban.

Itt hirt adunk e fegyelmi indítására vonatkozó kezdeményezés esetéről, mert úgy annak híre, mint pedig az annak kapcsán megnyilatkozott fölfogás olyan kérdések nyugodt szemmel való megítélését mozditja elő, amely kérdések ma egyrészt fontosak, másrészt viszont nem érdemesek arra, hogy azokon két magyar hajba kapjon. E cél szolgálatában informáltunk, hogy a felfogások nyugodt szemlélésével, az arra való felhívással a magyar megértés ügyét szolgáljuk. Hirdetésünk ugyanis mindenbizonnyal eléjét veszi a „szóbeszédnek“, amelyek mindig csak személyek összetűzéséhez vezetnek. Mert ezek az ügyek végeredményében nem személyi ügyek, azokhoz a nyilvánosságnak különben is joguk van, hogy az esetek higgadt józan megítélésével a magyar közvélemény végre találkozhasson a megértő egységben, a szelb magyar jövő fel-tételében.

A ruszin tanítók megszerették Szalontát

Holnap — vasárnap — este 8 órakor lép fel a nagyszalontai közönység előtt a ref. Leányszövetség ruszin-magyar kulturstje keretében, a református iskola nagytermében a magyar nyelv elsajátítására Nagyszalontára kiküldött ruszin tanítók énekkara. Visszamen-térő alkalom kínálkozik ezzel arra, hogy a nagyszalontaiak meghallgathassák a ruszin énekeseket, akikről általában véve, ország-szerte tudott dolog, hogy messze fölülmúl-ják az átlagot. Ami viszont a Szalontára ke-rült együttest illeti, az viszont a ruszin énekkarok átlagát is tulszárnyalja.

Más oldala is van a ruszin tanítók énekkara szalontai szereplésének. A nagy-szalontai közönység érdeklődésével bizony-sá-gát fogja adni annak, hogy érdeklődik egy olyan népcsoport iránt, mely velünk együtt él a szentistváni egységben.

— Számunkra — mondják nekünk a ruszin tanítók — őszintén szép emlék lesz a szalontai tartózkodás. Nem várost, nem

vidéket ismertünk itt meg, hanem a szintiszta magyar népet. Ismeretségünk nem felületes, mert ha az első hét nehezen is múlt itt el, most már nehezünkre esik gondolni is arra, hogy egy hét múlva távoznunk kell innen.

Szokás szerint így szoktak távozáskor beszélni a vendégek. Most azonban, mi akik ideérkezésük óta ismerjük ruszin vendégeinket, tanuságot tehetünk őszinteségükről s ennek fokát a magyar nyelvben tanusított haladásukkal mérjük...

A holnap esti programmal kapcsolatban jelenthetjük, hogy az újabb három ruszin számmal kibővült.

KERESZTÉLY

hirneves zongoraterme

BUDAPEST

Vilmos császár-ut 66.

Legjobb zongorák legolcsóbban, részletre is.

Gyalódás sohasem érheti.

Apróhirdetése gyorsan eredményt hoz a „Nagyszalontai Az Ujság“-ban.

Hétfőn kezdődik a cukorjegykiosztás

Jelentettük már, hogy hétfőn megkezdik az új cukorjegyek kiosztását. Ez alkalommal az első kerületiek a Gazdakörben, a második kerületiek a Magyar

házban kapják meg jegyeiket. Ugyancsak hétfőn – 11-én – osztják ki a Toldi-téri lakosok cukorjegyeit is, megpedig a Gazdakörben.

Értesítés

A nagyszalontai Hitelszövetkezet értesíti t. tagjait, hogy a három év előtt alakult kedden fizető IX. hetibetét (piculís) társaság szeptember 1-én felszámol, amikor mindenki az általa befizetett összeget és osztalékait meg fogja kapni.

Felkérjük azon tagjainkat, akik akár hetekkel, avagy kamattal a kedden fizetők közül hátralékba vannak, hogy hátralékaikat a legközelebbi üzletükön fizessék be, nehogy ezáltal a felszámolás s így a kifizetések is késedelmet szenvedjenek.

Ugyancsak értesítjük tagjainkat és a nagyközönséget, hogy szeptember elsejével új évfolyamot nyitunk (XIII. ciklust). A beiratkozások a mai naptól kezdve, minden hétfő délelőtt, kedden, szerdán, pénteken egész nap és szombaton délutánonként az egész hónap folyamán eszközölhetők (Toldi-tér Rozványház) és Bordás Lajos (egyházi adószedő) megbízottunknál.

Felkérjük az érdeklődőket, hogy beiratkozás végett teljes bizalommal keressék fel szövetkezetünket, amely közel négy évtizedes működése alatt teljesen veszteségmentesen bírta ki a pénzintézetek százainak összeomlását előidéző román törvényeket is. Minden betét, vagy kölcsön ügyben készséggel állunk a t. közönség szolgálatára.

IGAZGATÓSÁG

A kaszárnya udvarán mindenféle használt fa és deszka anyagok, hidlásnak való pallódeszka jutányos áron kapható. Ugyanott beton-kavics kapható köbméterenként 15 pengőért.

SPORT

Felkérem a Bocskay játékosokat, hogy holnap délelőtt 10 órakor az Ipartestület helyiségében az okányi mérkőzésre való indulás és csapatösszeállítás megbeszélése végett pontosan jelenjenek meg. Intéző.

Főtéren kisebb üzlet-helyiséget keresek keresztlyén üzletnek

Cím a kiadóban.

Értesítés

Az Önszegélyző Hitelszövetkezet, (volt Öreg piculás) Horthy Miklós-ut 14. szám, csütörtöki hetibetétes osztálya augusztus hó végével lezárul.

A teljes 3 évi befizetés szeptember hó első napjaiban az osztalékkal együtt kifizetést nyer. Mivel a felszámoló ciklus helyett mindig új ciklus indul, szeptember 1-vel a XXII. ciklust nyitjuk meg. Felkérjük azért városunk közönségét, hogy saját érdekében minél tömegesebben lépjen be ezen takarékosági osztályunkba, hogy a nehéz gazdasági helyzetben legyen hová fordulni a szükség idején.

Három év alatt bárki tekintélyes tőkét gyűjthet magának minden megerőltetés nélkül, azonkívül betétje arányában, már 8 heti befizetés után, azonnal gyors és olcsó kölcsönhöz juthat, anélkül, hogy bárkinek lekötöztetnie lenne.

Szövetkezetünk szolidaritását és megbízhatóságát garantálja 52 esztendő szeptőlten multja, mindig előzékeny, gyors és pontos üzleti szelleme.

Beiratkozni minden csütörtökön, pénteken és szombaton lehet a hivatalos órák alatt Szövetkezetünk helyiségében, Horthy Miklós-ut 14. szám alatt, vagy Oláh Imre intézeti eljárónknál és Vigh Pál Irányi-téri (kereskedő) megbízottunknál, bármikor.

Tisztelettel: Az IGAZGATÓSÁG.

Apróhirdetések

Kömüves tanulót fizetéssel felveszek. Wesselényi-utca 39. 3-3

Ablak rolettákat Orbán Károly textilkereskedőnél, Toldi-utca 6. vásároljon. 5-0

Eladók jólfejlődött választott malaczkok Jókai-utca 20. 2-2

Eladó 10 drb. vegyes új eperfahordó és egy üzletberendezés. Kertész, Alkotmány-utca 23. 2-2

Hölgyek figyelmébe! Női, gyermek- és férfi kalapformálását 1 pengő 50 fillérért készítem. Férfikalapok, sapkák és női modell kalapok raktáron. Özv. Pénzesné, Tó-tér, Honvéd-utca 2. 3-10

Nagyformájú cementcserép nagyon olcsón kapható Jamborné fatelepén, gróf Tisza István, volt Geszti-ut 1 sz. 6-0

Tűzifa és kovácsolt kőszén állandóan kapható Jambor Sándor mészkereskedőnél, Horthy Miklós-ut 28. 4-4

Eladó egy 4 szobás, konyhás ház, nagy kerttel. Munkácsi-u. 41. 5-0

1282 négyszögöl gyümölcsös és vetyeményes a Széchenyi kertben eladó Értekezni lehet Mussolini-u. 1. 5-0

Egy egészen modern hálószoba-butor és egy recamiér eladó. Jókai-u. 9 sz.

Kiadó felesbe fele vetőmaggal 7 hold szántóföld a Simonkereki-dűlőben, a Vásári dűlőben pedig 5 hold szántóföld eladó vagy elcserélhető. Értekezni Bathiányi-utca 10 sz. alatt. 1-2

Eladó 150 kéve nád. Hunyadi-utca 57. Mindenes-leányt keres Tóth városi pénztárnok.

Ügyes gépirónót, lehetőleg ügyvédi irodai gyakorlattal bírót, azonnali belépésre keresek, Pétery Lajos ügyvéd.

Eladó egy jókarban lévő karikahajós női varrógép. Vásárhelyi-utca 5. 1-2

Örökaron eladó Rákóczi-ut 79 számú ház. Értekezni lehet a gimnáziumi portánál.

Kiadó 26 hold föld tanyával együtt felesmunkára, ugyanott egy jó állapotban levő 130x85 tokos-ablak van eladó. Ért. Kisfaludy utca 34 sz.

Egy ügyes tanulólányt felvesz Kovácsnőiszalon.

Szalonta és vidéke méhészeinek eladó mézét megveszi a Méhész Gazdák Szövetkezte. Értesítés Patkó Olivér körzeti méhészellenőr Okány, küldhető.

Kiadó vimeri dűlőben 20 hold legelő, 32 hold szántóföld. Ért. Mussolini-ut 42. sz.

Egy szoba, konyha, előszobával augusztus 15-re kiadó. Hunyadi-utca 20.

Eladó egy nagy tölcseres gramofon, egy patefon és 100 lemez. Villám-utca 9. 1-2

Eladó Vécsey-utca 61. sz. ház, 840 szőlő a Tókertben és a Panasz dűlőben 5 és fél hold szántóföld.

Hölgyek figyelmébe! Elvállalok mindenféle stoppolásokat. Vaszkánné, Hunyadi-ut 11. sz. 1-2

Mindenes szobaleányt augusztus 15-re felveszek. Fenyvesi gyógyszerész.

Kiadó azonnalra egy üzlethelyiség szoba-konyhás lakással együtt, vagy külön-külön is. Rákóczi-ut 9. Gally Ferencnél.

Értesitem Nagyszalonta és vidéke közönségét, hogy

üzletemet megnagyobbítottam

és állok a n. é. közönség rendelkezésére **vas, vasár, bádóg- és zománc edény raktárral**

a legolcsóbb árak mellett, ugyancsak elvállalok továbbra is minden bádógos munkákat.

Teljes tisztelettel: **BÓDI ENDRE**

bádógos- és vaskereskedő, Mussolini-ut 2. sz.

A Hivatalos Lap közli Nagy Lajos kinevezését

Röviddel a felszabadulás után Nagy Lajos városi jegyző Arany János második városából Nagyszalontára került s azóta itt a város adminisztrációjának egyik legértékesebb tagjaként ismerték meg. Szívvel-lélekkel szolgálja Nagyszalonta ügyeit s hivatalos teendőin kívül is módot talál a város érdekeinek istápolására. E téren jelentékeny publicisztikai tevékenységet fejt ki. Mai számunkban is alkalmunk van egy cikkét közölni, melyet a „Tükör” című fővárosi folyóiratban jelentetett meg. Nagy Lajost most a belügyminiszternek a Hivatalos Lapban közölt kinevezése véglegesen Nagyszalontára helyezte át.

Fájdalomtól megtört szívvel tudjuk, hogy szeretett jó édesanya, nagyanya, anyós, testvér és rokon **özv. Balogh Lajosné** szül. Szöllősi Erzsébet életének 77-ik évében hosszas szenvedés után visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése vasárnap d. u. 3 órakor lesz a Honvéd ucca 40. számú gyászháznál ima és a református templomban tartandó emlékezésed után. A gyászoló család

Szerkesztői üzenetek

I. H. — VÁRADI-UGCA. Jól esnek elismerő sorai, ez kétségtelen. Elismerését azonban nekünk magunknak is továbbítaniunk kell. Nevezetesen ön azt írja, hogy „lapunk élénksége és általában hírszolgálati felettel áll azon a nivón, amellyel Szalontánál nagyobb városok dicsekedhetnek”. — Nos, ez a nivó elsősorban azoknak köszönhető, akik a közügyeket intézik. Ők azok, akik a sajtót informálják. Az ő információadásuk bizonyítéka annak, hogy itt a közönséggel törődnek. Az ő információadásuk adja a lap nivóját. Szeretnénk, ha személyesen is megismerhetnénk. Látogasson el szerkesztőségünkbe, lehetőleg esti 5 és 6 óra közt.

IDŐJÁRÁS. Okát mi nem tudjuk adni a szerdán este hirtelen lehűlt időjárásnak, mert nem vagyunk meteorológusok. Amit mi tudunk, azt csak jelentésekből tudjuk. Szűk lapterjedelmünk azonban nem engedte meg például annak közlését sem, hogy a hét elején legelőször Svájcban jött a hideg híre. Ott, mégpedig Bern környékén mogyorónagyságu jég esett, két órán keresztül. Csütörtök este Franciaországból havazást jelentettek olyan helyekről, ahol még télen sem szokott hó esni. A minden országban szünetelő meteorológiai jelentések hiánya miatt egyebet nem tudunk közölni. A hideg általános, legalább is azon a vonalon, amelyen Magyarország, Svájc és Franciaország fekszik.

VÉLEMÉNY. Hogy önnek is lehet véleménye, az csak természetes. Az emberi jog elismerése ott kezdődik, ahol nem hisszük azt magunkról, hogy saját véleményünk „szent”. Ezt mi nem hisszük a magunkról, de ön se higgye a sajátjáról. Mindenekelőtt szeretnénk, ha magáévá tenné azt a felfogást, hogy egy vélemény magyarázatára elsősorban mindenkor az illetékes, aki a véleményt kimondta. Miután egyedül csak ön értett bennünket félre, szükségtelennek tartjuk, hogy magyarázatokat fűzzünk kifogásolt mondatunkhoz. Jöjjön be hozzánk s két mondatot mutatok cikkünkben, melyeknek egy-másután való elolvasása után saját maga is lehetetlennek fogja tartani állítását. Ha valakit bántani akarnánk, kimondanánk őszintén. Csipkelődést csak izgága ember magyarázhat bele sorainkba.!

FERENCJÓZSEF
KESERÜVIZ